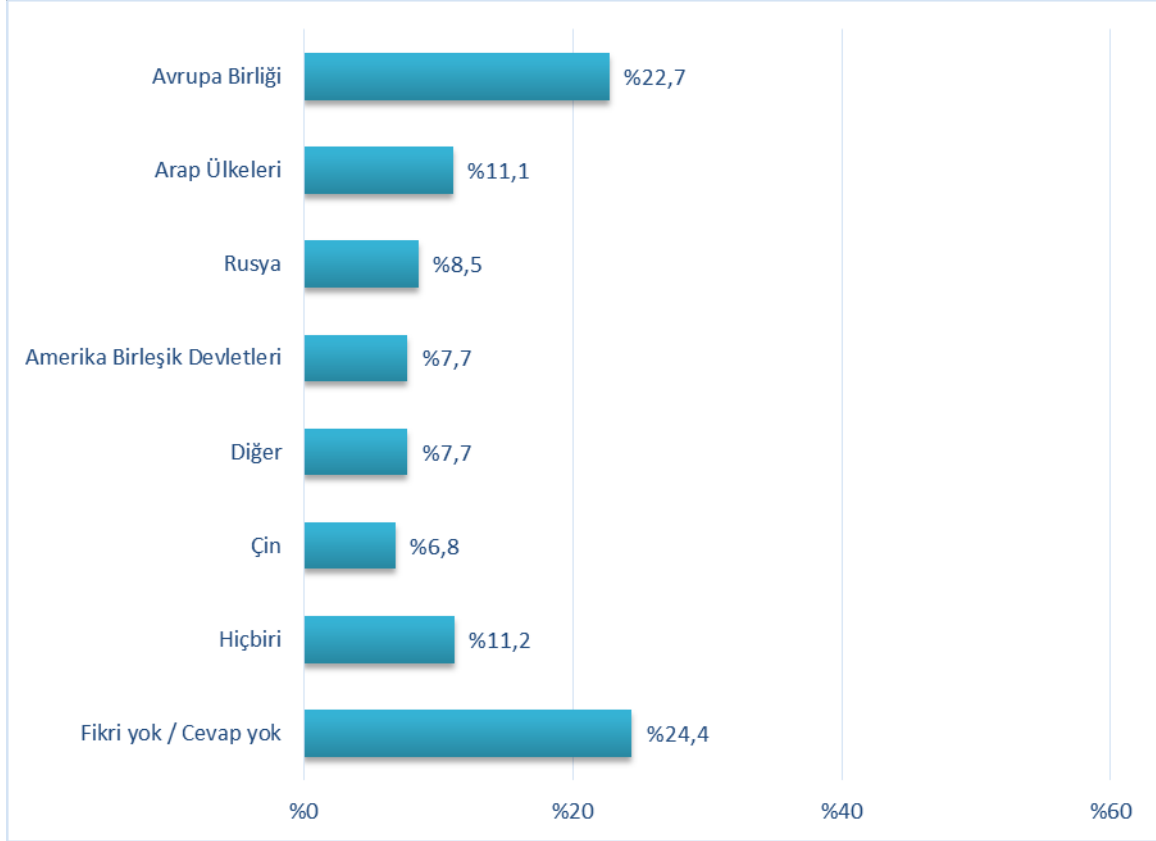

KAMUOYU AVRUPA İLE İŞBİRLİĞİNDEN YANA

Şekil 1. “Daha güçlü bir ekonomi ve dış politikaya sahip olmak için, Türkiye'nin işbirliği yapması gereken ülke/ülke grupları”

Ekonomi ve Dış Politika Araştırmalar Merkezi –EDAM’ın TNS aracılığıyla Türkiye çapında yaptırmış olduğu kamuoyu araştırmasına göre, Türkiye’nin daha güçlü bir ekonomi ve dış politikaya sahip olmak için Avrupa Birliği’yle işbirliği yapması gerekiyor.

1 Ocak- 15 Şubat 2015 tarihleri arasında, Türkiye’de yaşayan seçmenleri temsil eden 1500 kişilik bir örnekleme¹ yürütülen kamuoyu araştırmasında katılanlara, Daha güçlü bir ekonomi ve dış politikaya sahip olmak için, sizce, Türkiye'nin işbirliği yapması gereken ülke/ülke gruplarının hangisi olması gerektiği soruldu².

¹ Araştırmanın yürütüldüğü iller: Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Manisa, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kırklareli, Konya, İçel, Samsun, Zonguldak, Denizli, Malatya

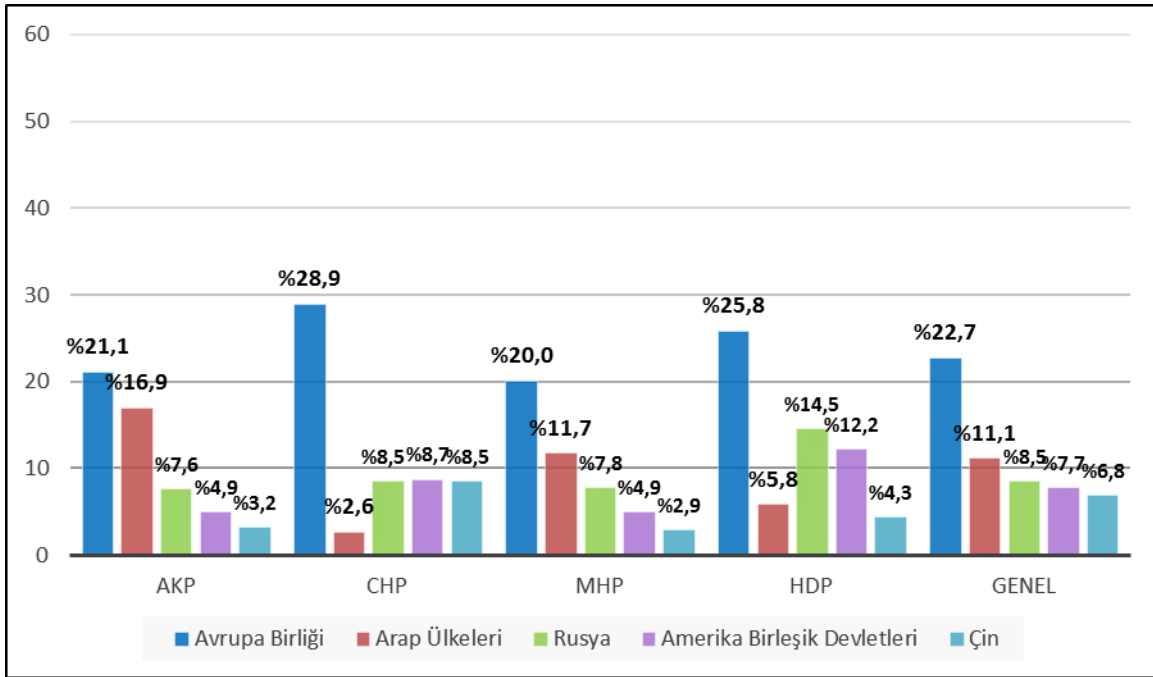
² “Daha güçlü bir ekonomi ve dış politikaya sahip olmak için, sizce, Türkiye okuyacağım ülke veya ülke gruplarından hangisiyle ilişkileri güçlendirmelidir?”

Araştırma çalışmasına katılanların yüzde 23'ü Türkiye için işbirliği yapılması gereken ülke/ülke grubunun Avrupa Birliği olduğunu belirtti. İkinci sırada gelen Arap ülkeleri yanıtını verenlerin oranıysa sadece yüzde 11 düzeyinde kaldı.

Görüşülen kişilerin yüzde 9'u Rusya, yüzde 8'i ABD ve yüzde 7'si de Çin yanıtı verirken; yüzde 8'lik bir kesimse diğer ülkelerle işbirliği yapılmasını tercih ettiğini belirtti.

Yüzde 11'lik bir seçmen kitlesi sayılan ülkelerin hiçbirleriyle işbirliği yapılmaması gerektiğini savunurken; seçmenlerin dörtte birinin bu soruya yanıt vermemesi de dikkat çekti.

Şekil 2. "Daha güçlü bir ekonomi ve dış politikaya sahip olmak için, Türkiye'nin işbirliği yapması gereken ülke/ülke grupları" Parti Tercihleri

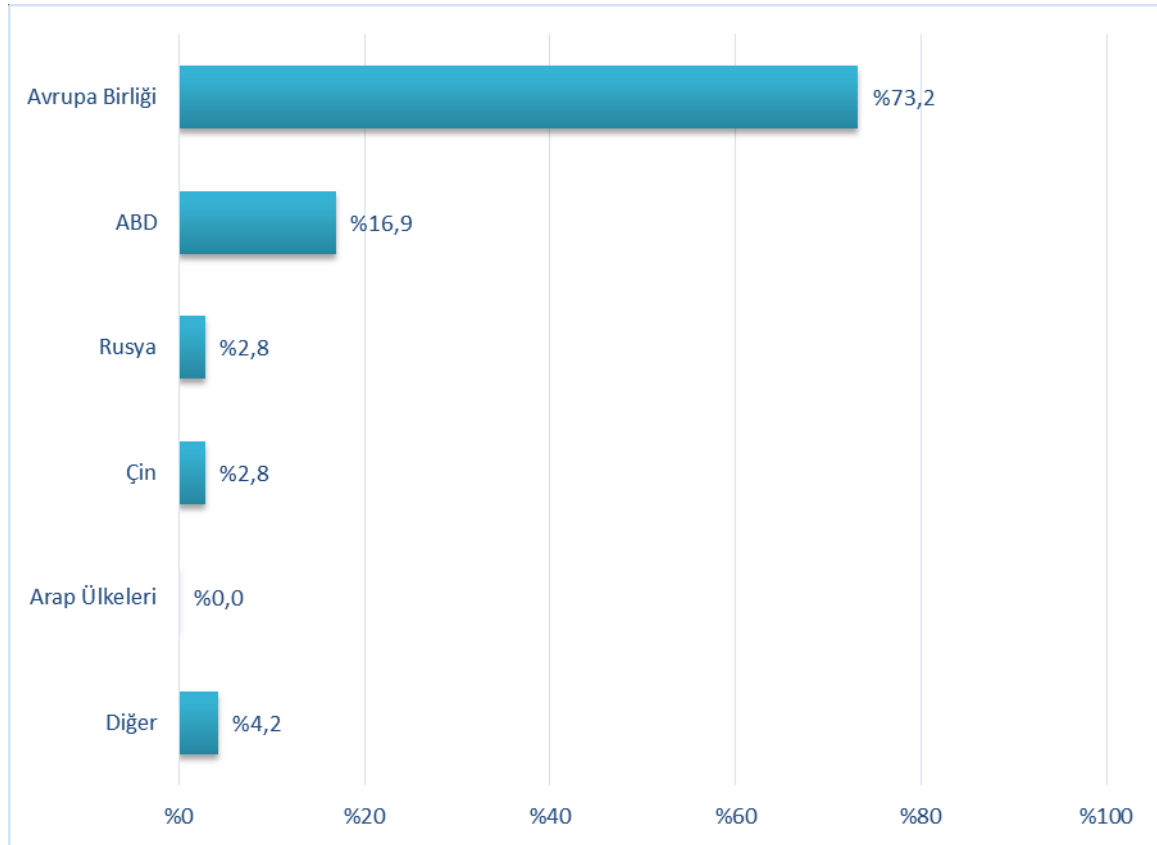
Araştırma sonuçları Türkiye'nin işbirliği yapması istenen ülke/ülke grupları konusunda parti tabanları arasında anlamlı farklılıklar ve benzerlikler olduğunu da gösteriyor. Kamuoyunun genelinde yüzde 23 oranında belirtilen Avrupa Birliği, bütün parti tabanlarının da birinci tercihi olarak ön plana çıkıyor. Avrupa Birliği'yle işbirliği yapılmasını isteyenlerin oranı ankete katılan CHP seçmenleri arasında yüzde 29'ken, bu oran ankete katılan HDP seçmenlerinde yüzde 26 oranında belirtilmiş. Ankete katılanlar arasında Avrupa Birliği'yle işbirliği yapılması konusuna en soğuk yaklaşanlar AKP (yüzde 21) ve MHP (yüzde 20) seçmenleri, ancak bu iki parti tabanında da Avrupa Birliği'nin birinci tercih olduğunu belirtmekte yarar var.

Avrupa Birliği konusundaki bu fikir ortaklığına karşın, Arap ülkelerini işbirliği yapılabilecek ortaklar arasında görenler konusunda parti tabanları arasında önemli farklılıklar var. AKP seçmenleri arasında Arap ülkelerini "daha güçlü bir ekonomi ve dış politika için" işbirliği yapılabilecek ülke grubu olarak görenlerin oranı yüzde 17 ve bu oran CHP seçmenleri arasında bu seçeneği seçenlerin oranının

neredeyse 8 katı. MHP seçmenlerinin yüzde 12’lik oranı, bu parti tabanının Arap ülkelerine daha sıcak yaklaştığını gösterirken; HDP seçmenleri arasında bu seçeneği tercih ettiğini söyleyenlerin oranı yüzde 6’da kalıyor.

Parti tabanları arasında fikir farklılaşmasının açıkça görüldüğü başka bir yer de ABD seçeneği. Kamuoyunun yüzde 8’i ABD işbirliği yapılması istenen ülke/ülke grupları arasında birinci sırada saymış. AKP, CHP ve MHP seçmenleri arasında bu yanıtı verenlerin oranı çok farklılaşmaz ve yüzde 5 ile yüzde 9 arasında değişirken, HDP seçmenleri için ABD’nin iyi bir alternatif olduğu görülmekte. HDP’ye oy vereceğini belirtenlerin yüzde 15’i ABD’yle işbirliği yapılması gerektiğini savunmuş. Keza, HDP seçmenleri arasında Rusya da diğer parti tabanlarına göre daha yüksek oranda belirtilmiş.

Şekil 3. “Daha güçlü bir ekonomi ve dış politikaya sahip olmak için, Türkiye'nin işbirliği yapması gereken ülke/ülke grupları” Uzman Paneli

Aynı soru EDAM tarafından bir dış politika uzmanlar paneline yöneltildiğinde, 75 uzmanın³ yüzde 73’ünün birinci tercih olarak Avrupa Birliği yanıtı verdiği görüldü. İkinci sırada yüzde 17’lik bir oranla ABD gelirken; Rusya, Çin ve Arap Ülkelerini “güçlü bir ekonomi ve dış politika için” işbirliği yapılması gereken ülke/ülke grubu olarak gören uzman ise neredeyse yok.

³ Uzmanlar çalışmasına 75 uzman katılmış ve araştırma çalışması Infakto RW tarafından yürütülmüştür.

Uzmanlar arasında sayılan ÷lkelerin hiçbiriyle iřbirliđine gidilmemesi gerektiđini dūř÷nen kimse de olmaması üzerinde durulmaya deđer.